

บทที่ 4

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บัญหาการวิจัยครั้งนี้เป็นบัญหาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาดของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ด้านการได้รับข้อมูล และการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ ด้านความรู้ความเข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีดำเนินงานของศูนย์สาธิตการตลาดกับการยอมรับในการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาดของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

สมมติฐาน

สมมติฐานเพื่อการทดสอบ มีดังต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีเพศต่างกันยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาดต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีอายุต่างกันยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาดต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 3 สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีระดับการศึกษาต่างกันยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาดต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 4 สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีระดับรายได้ต่างกัน ยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาดต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 5 สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีการติดต่อ

สัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ต่างกันของรับการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาดต่างกัน

สมมุติฐานข้อที่ 6 สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ได้รับการ
ประชุมซึ่งแจ้งหรือได้รับการอบรมต่างกัน ยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาด
ต่างกัน

สมมุติฐานข้อที่ 7 สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีสถานภาพ
การเป็นผู้นาห้องถูนต่างกัน ยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาดต่างกัน

สมมุติฐานข้อที่ 8 สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่เป็นสมาชิก
กลุ่มอื่นๆ ต่างกัน ยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาดต่างกัน

สมมุติฐานข้อที่ 9 สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีความรู้
ความเข้าใจในหลักการ วัสดุประสงค์ และวิธีดำเนินงานของศูนย์สาธิคการ
การตลาดต่างกัน ยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาดต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อ
การผลิต ตามลехาพั้งไกร อาเภอห้วยใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน
144 คน ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีสุ่มแบบง่ายจากจำนวนสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อ
การผลิต 225 คน ด้วยการจับลากเลขที่แบบไม่ใส่กลับ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และแบบทดสอบที่
คณะกรรมการดำเนินการวิจัยร่วมกันสร้างขึ้นมา ทั้งหมดมี 3 ตอน คือ
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทางด้านสถานภาพทางสังคมและ
เศรษฐกิจ การได้รับข้อมูลข่าวสาร และการได้รับการบรรยายซึ่งแจ้ง หรือ
ได้รับการอบรม ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในหลักการ
วัสดุประสงค์ และวิธีการดำเนินงานของศูนย์สาธิคการตลาด ตอนที่ 3

เป็นแบบสอบถามเพื่อวัดระดับการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาด

วิธีการเก็บข้อมูล

วิธีการเก็บข้อมูลมี 2 ชั้นตอน คือ ชั้นที่ 1 คัดเลือกกรรมการกลุ่ม
ออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน 10 คน แล้วผู้วิจัยเข้าเจาะรายละเอียดเกี่ยวกับ
แบบสอบถามและแบบทดสอบ และวิธีการบันทึกข้อมูล ชั้นที่ 2 การเก็บข้อมูล
ภาคสนาม กรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ได้รับการคัดเลือกออกเก็บ
ข้อมูลจากสมาชิกตามที่ได้สุ่มตัวอย่างไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลให้ใช้สถิติต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. หาค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไป ด้านสถานภาพทางสังคม และ
เศรษฐกิจ ด้านการได้รับข้อมูลข่าวสารและการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ ด้าน
ความรู้ความเข้าใจในหลักการ วัสดุประสงค์ และวิธีดำเนินงานของศูนย์
สาธิคการตลาดของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกลุ่มตัวอย่าง

2. ค่ามัชณ์เลขพิเศษ (\bar{x}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(S.D.) ของคะแนนการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาดของสมาชิกกลุ่ม
ออมทรัพย์เพื่อการผลิตกลุ่มตัวอย่าง เป็นรายด้วย

3. วิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของคะแนนการยอมรับการจัดตั้ง
ศูนย์สาธิคการตลาดระหว่างสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกลุ่มตัวอย่างที่มี
สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ การได้รับข้อมูลข่าวสาร และการติดต่อ
สัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ ความรู้ความเข้าใจในหลักการ วัสดุประสงค์ และ
วิธีดำเนินงานของศูนย์สาธิคการตลาดต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สมาชิกกลุ่มยอมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีเพศต่างกัน ยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาดต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่ เพศชายมีการยอมรับสูงกว่าเพศหญิง แสดงว่า เพศเป็นองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาด
2. สมาชิกกลุ่มยอมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีอายุต่างกัน ยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาดไม่ต่างกัน แสดงว่า อายุเป็นองค์ประกอบที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาด
3. สมาชิกกลุ่มยอมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาดต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่กลุ่มที่มีระดับการศึกษาสูง จะมีระดับการยอมรับสูงกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาต่ำ แสดงว่า ระดับการศึกษาเป็นองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับ การยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาด
4. สมาชิกกลุ่มยอมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีระดับรายได้ต่างกัน ยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาดต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่สมาชิกที่มีรายได้สูง จะมีการยอมรับสูงกว่าสมาชิกที่มีรายได้ต่ำ แสดงว่า ระดับรายได้เป็นองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาด
5. สมาชิกกลุ่มยอมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีการติดต่อสัมพันธ์กับ เจ้าหน้าที่ต่างกัน ยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาดไม่ต่างกัน แสดงว่า การติดต่อสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่เป็นองค์ประกอบที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาด
6. สมาชิกกลุ่มยอมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ได้รับการประชุมชี้แจงหรือ ได้รับการอบรมต่างกัน ยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาดต่างกัน อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่กลุ่มที่ได้รับการประชุมชี้แจงหรือได้รับ

การอบรมมีการยอมรับสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการประชุมชี้แจง หรือได้รับการอบรมแสดงว่าการได้รับการประชุมชี้แจงหรือได้รับการอบรมเป็นองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาด

7. สมาชิกกลุ่momทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีสถานภาพการเป็นผู้นำห้องถักด่างกัน ยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาดด่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่กลุ่มที่สถานภาพเป็นผู้นำมีการยอมรับสูงกว่ากลุ่มที่ไม่เป็นผู้นำ แสดงว่า การเป็นผู้นำห้องถักเป็นองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาด

8. สมาชิกกลุ่mommomทรัพย์เพื่อการผลิตที่เป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆ ด่างกัน ยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาดด่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กลุ่มที่เป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆ มีการยอมรับสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆ แสดงว่า การเป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆ เป็นองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาด

9. สมาชิกกลุ่mommommomทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในหลักการ วัสดุประสงค์ และวิธีดำเนินงานของศูนย์สาธิคการตลาดด่างกัน ยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาดด่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่สมาชิกที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญมากมีการยอมรับสูงกว่าสมาชิกที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญน้อย แสดงว่า ความรู้ความเชี่ยวชาญในหลักการ วัสดุประสงค์ และวิธีดำเนินงานของศูนย์สาธิคการตลาดเป็นองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาด

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ด้านการได้รับข้อมูลข่าวสารและการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ ด้านความรู้ความเชี่ยวชาญในหลักการ วัสดุประสงค์ และวิธีดำเนินงานของศูนย์สาธิคการตลาด กับการยอมรับการ

จัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาดของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และผลจาก การทดสอบมุติฐานผู้วิจัย ได้อภิปรายผลตามล่าดันดังนี้

สมมุติฐานข้อที่ 1 กล่าวว่า "สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มี เพศต่างกัน ยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาดต่างกัน" ผลจากการทดสอบ นัยสำคัญทางสถิติปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีเพศต่างกัน ยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาดต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สนับสนุนสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งผลอันนี้ชี้ให้เห็นว่า เพศเป็นองค์ประกอบ ที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาด โดยที่สมาชิกกลุ่ม ออมทรัพย์เพื่อการผลิตเพศชายมีการยอมรับสูงกว่าเพศหญิง ผลการวิจัยใน เรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง เพศกับการยอมรับนวัตกรรมยังศึกษาไม่พบว่ามี ผู้哪กการวิจัยมาก่อน แต่ ดิเรก ดอกย์ Harray (2522) ได้กล่าวว่า เพศหญิง ยอมรับการเปลี่ยนแปลงเรื่องกว่าเพศชายซึ่งขัดแย้งกับการศึกษาในครั้งนี้ ทั้งนี้ อาจเนื่องจากในสังคมชนบทของเกษตรกรไทย เพศชายเป็นผู้ที่มีโอกาส ในการรับการศึกษา สถานภาพทางสังคม การติดต่อ กับชุมชนภายนอก และ การได้รับข่าวสาร การติดต่อสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ การเข้าสังคม และการมี ส่วนร่วมในสังคมสูงกว่าเพศหญิง ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าวข้างต้นมีความ สัมพันธ์กับการยอมรับนวัตกรรม ดังที่ โรเจอร์ และชู เมคอร์เกอร์ (Rogers and Shoemaker : 1971) ได้สรุปผลการวิจัยที่เกี่ยวกับองค์ประกอบที่มี ความสัมพันธ์กับอัตราการยอมรับ คือ ระดับการศึกษา ลักษณะ เป็นผู้นำด้าน ความคิด การติดต่อ กับชุมชนภายนอก การติดต่อ กับเจ้าหน้าที่ การเข้าร่วม และมีส่วนร่วมในสังคม และสอดคล้องกับการวิจัยของ บูลศักดิ์ โพธิ์เจริญ (2528) ที่ศึกษาว่าพบว่า สถานภาพทางสังคมมีผลทำให้อัตราการยอมรับ การทnahmeหัวน้ำตามแผนใหม่ต่างกัน ตัวอย่างเช่น ดังกล่าว จึงน่าจะเป็น สาเหตุที่สำนักงานออมทรัพย์เพื่อการผลิตเพศชายมีการยอมรับการจัดตั้ง ศูนย์สาธิคการตลาดสูงกว่าเพศหญิง

สมมุติฐานข้อที่ 2 กล่าวว่า "สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มี อายุต่างกันยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาดต่างกัน" ผลจากการทดสอบ

นัยสำคัญทางสติ๊ด ปรากฏว่า สามารถกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีอายุต่างกัน ยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาดไม่ต่างกัน (ที่นัยสำคัญทางสติ๊ดที่ระดับ .05) บดิ เลสเตมน มุตติรุานที่ตั้งไว้ ชี้ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ติเรก ฤกษ์หราษฎร์ (2518) ที่ศึกษาพบว่า เกษตรกรในจังหวัดบุรีรัมย์มี การยอมรับวิทยาการไม่มีความสัมพันธ์กับอายุ อารย์ เสนศักดิ์ (2529) ชี้ท่าการวิจัยเรื่อง "การยอมรับและการแพร่กระจายเทคโนโลยีในการเลี้ยง ผึ้งของผู้เลี้ยงผึ้ง ในจังหวัดเชียงราย แพร่ ลาษาง เชียงใหม่ และลำพูน" พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับคงทนของการยอมรับเทคโนโลยี การเลี้ยงผึ้ง อนงค์ เกิดสาลี (2521) ศึกษาการยอมรับวิทยาการแผนใหม่ ของเกษตรกรรายย่อย อันเกิดจากการใช้สินเชื่อเพื่อการเกษตรของกลุ่ม เกษตรกรชาวบากกราน อาเกอเมือง จังหวัดพะนังครศรีอยุธยา พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับวิทยาการเกษตร และเข้มเตี้ยากับ พงษ์ศักดิ์ อังกฤษ์ (2526) พบว่า อายุเป็นปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการยอมรับสิ่ง ปฏิบัติใหม่ๆ ในการดำเนินการเกษตรที่สูงของชาวไทยภูเขาผ่านมัง จังหวัด เชียงใหม่ ผลการวิจัยครั้งนี้ชัดແยิงกับงานวิจัยของ คณิต นาหนองษ (2518) ที่ศึกษาเรื่อง "ปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับการ เกษตรแผนใหม่ของเกษตรกรเจ้าของสวนยาง หมู่ที่ 2 ตำบลนาบอน อาเกอหุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช" พบว่า เกษตรกรที่มีอายุน้อยจะรับ เอาวิทยาการเกษตรแผนใหม่มาใช้ในการทำสวนยางมากกว่า และรวดเร็ว กว่าเกษตรกรที่มีอายุมาก สุวัฒนา เพ่งพินิจ (2523) ได้อ้างโคเวอร์ (Cover) ศึกษาพบว่า อายุเป็นปัจจัยในการยอมรับการเบลี่ยนแปลงการทำ การเกษตรแผนใหม่ คุ้ล่า ธีรชุติมานนท์ (2522) ศึกษาพบว่า อายุเป็น ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการปลูกพืชสามครั้งต่อปีในเขตชลประทานเพชรบูรณ์ และวัชรากรัตน์ ศรีกูลฤทธิ์ (2525) ศึกษาพบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับ การยอมรับการทำนาหัว่านน้ำตามแผนใหม่

สมมุติฐานข้อที่ 3 กล่าวว่า "สามารถกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มี ระดับการศึกษาต่างกันมีการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิตต่างกัน" ผลการ

ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ ปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตระดับที่มีการศึกษาต่างกันมีการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สนับสนุนสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยที่สมาชิกที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าจะยอมรับศึกษาและระดับประมาณศึกษา จะมีการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาดสูงกว่าสมาชิกที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับประมาณศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราการ์ส์ พุ่มเจริญ (2513) ที่พบว่า คนที่มีฐานะทางการศึกษาตี่จะยอมรับเอาวิธีการวางแผนครอบครัวมาใช้ก่อนเช่นเดียวกับงานวิจัยของบุญธรรม คำพอ (2520) ที่พบว่า เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าประมาณศึกษาปีที่ 4 ที่มีความสามารถอ่านออกเขียนได้จะยอมรับการเกษตรแผนใหม่มากกว่าเกษตรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าประมาณศึกษาปีที่ 4 และผลงานการวิจัยของ ประมวล อ้วมงาม (2530) ที่พบว่า แม่บ้านเกษตรกรที่มีการศึกษาสูงมีแนวโน้มที่จะยอมรับการวางแผนครอบครัวมากกว่าแม่บ้านเกษตรกรที่มีการศึกษาต่ำ นอกจากนี้ ไพบูลย์ เพชรพลาย (2519) ได้อ้างว่า โคเวอร์ (Kover) ได้ศึกษาพบว่า ปัจจัยในการยอมรับในการเปลี่ยนแปลงทางการเกษตรแผนใหม่ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และ เช่นเดียวกับมาติกัน (Matigan) ที่พบว่า ปัจจัยการยอมรับการเปลี่ยนแปลงคือระดับการศึกษา สรุปได้ว่า ระดับการศึกษาของสมาชิกเป็นองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาด

สมมุติฐานข้อที่ 4 กล่าวว่า "สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีรายได้ต่างกัน ยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาดแตกต่างกัน" ผลการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีระดับรายได้ต่างกัน มีการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาดต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สนับสนุนสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยที่สมาชิกที่มีระดับรายได้ 15,000 ขั้นไป จะมีการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาดสูงกว่าสมาชิกที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท/ปี และระดับรายได้ 10,001-15,000 บาท/ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ

สมาชิกที่มีระดับรายได้ 5,001-10,000 บาท/ปี และสมาชิกที่มีระดับรายได้ 10,001-15,000 บาท/ปี จะมีการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาด สูงกว่าสมาชิกที่มีระดับรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท/ปี อ้างมั้นยาคตุทาง สกิติชระดับ .01 ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญธรรม คาพอ (2520) ที่พบว่าเกษตรกรที่มีระดับรายได้สูงกว่าจะมีการยอมรับ วิทยาการเกษตรแผนใหม่มากกว่า บุลคัทต์ โพธิเจริญ (2528) ได้อ้างว่า ผลการวิจัยของ ชิงค์ (Singh : 1967) พบว่าตัวแบบสาคัญที่มีผลต่อการ ยอมรับปัจจัยในโครงเงินได้แก่ รายได้ ขนาดที่ดิน และฐานะทางเศรษฐกิจ สหัส นิลพันธ์ (2519) พบว่า การใช้บุนバラล้มี ฝีความสัมพันธ์ทางบวกกับรายได้ ต่อปี เช่นเดียวกับ วีระ คงแก้ว (1973) ได้อ้างถึงการศึกษาของ ไอลอน- เบอร์เกอร์ มอร์ริสัน และมาดิกัน (Lion berger, Morison and Madigen) พบว่าการปฏิบัติตามเกษตรกรรมแผนใหม่ ขึ้นอยู่กับรายได้ ของชาวนา และวีระ คงแก้ว ยังได้อ้างผลการวิจัยของ คอคเจอร์เนอร์ (Coughnerne) และวิลเคนิง (Wilkening) พบว่าชาวนาที่มีรายได้สูง จะยอมรับการท่างานการเกษตรแผนใหม่ มากกว่าพວกรายได้ต่ำ

สมมุติฐานข้อที่ 5 กล่าวว่า "สมาชิกกลุ่มยอมทรัพย์เพื่อการผลิต ที่มีการติดต่อสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ต่างกัน ยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาด ต่างกัน" ผลการทดสอบนัยสาคัญทางสถิติ ปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มยอมทรัพย์ เพื่อการผลิตที่มีการติดต่อ กับเจ้าหน้าที่ต่างกัน ยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิค การตลาดไม่ต่างกัน (ที่นัยสาคัญทางสถิติระดับ .05) ปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้ง ไว้ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีระธรรม กาญจนรังษี (2520) ที่ได้วิจัยเรื่อง "ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการยอมรับช้า ผันต์ใหม่ของเกษตรกรในพื้นที่ด้านลุมะกอก อาเภอป่าซาง จังหวัดลَاพูน" พบว่า การได้รับหรือไม่ได้รับการบริการและ การได้รับการบริการทางด้าน ความรู้การเกษตรจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรไม่มีความแตกต่างใน การยอมรับช้าผันต์บัรบง ในม แต่การวิจัยครั้งนี้แผลกต่างจากการที่นักวิจัย หล่ายห้านได้ศึกษาไว้ เช่น ผลการวิจัยของ โรมเจอร์ และ ชูเมอร์เกอร์

(Rogers and Shoemaker) ที่พบว่า การยอมรับนักกรรมพิศความสัมพันธ์ กับการติดต่อนักพัฒนาอย่างมาก วิระ กองแก้ว (1973) ได้อ้างถึง การศึกษาของ 约拿斯 (Jones) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า วิธีการติดต่อความ สัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกับเจ้าหน้าที่เป็นปัจจัยชูง ใจที่ทำให้มีการยอมรับ หัวส นิลพันธ์ (2519) พบร า กระบวนการยอมรับการใช้บุญบาร์ล มีเพื่อปรับปรุง ดินเปลี่ยวไม้มีความสัมพันธ์กับการติดต่อกับหน่วยส่ง เสริมการเกษตร สุวนาน เพ่งพินิจ (2523) พบร า เกษตรกรที่มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่ง เสริม การเกษตรจะมีการยอมรับวิทยาการเกษตรแผนใหม่เร็วกว่าเกษตรกรที่ไม่มี การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ และ เช่นเดียวกับที่ บุลสักดิ์ โพธิเจริญ (2528) ได อ้างผลการวิจัยของ ชารมานา (Shama : 1974) ซึ่งได้ศึกษาถึงการยอมรับ เกษตรกรรมแผนใหม่ในมณฑลประเทศไทย ประเทศอินเดีย ปรากฏว่า การติดต่อ สัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ที่มีความสัมพันธ์อย่างมากกับการยอมรับนักกรรมการ เกษตรกรแผนใหม่ของเกษตรกร ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้พบว่า สมาชิกกลุ่ม ออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ต่างกัน มีการยอมรับการ จัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาดไม่ต่างกัน อาจจะเนื่องมาจากสมาชิกส่วนใหญ่มีการ ติดต่อกับเจ้าหน้าที่น้อยมาก คือ เฉลี่ยปีละประมาณ 2 ครั้งเท่านั้นเอง และ จากการสังเกตุที่ได้จากการเก็บข้อมูล พบร า ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตไม่ค่อยได้รับความแนะนำหรือพูดคุยเกี่ยวกับ ศูนย์สาธิตการตลาด จึงเป็นผลทำให้การติดต่อสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ไม่มีความ สัมพันธ์กับการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาด

สมมุติฐานข้อที่ 6 กล่าวว่า "สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ ได้รับการประชุมชี้แจงหรือได้รับการอบรมต่างกัน ยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิต การตลาดต่างกัน" ผลจากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ ปรากฏว่า สมาชิก กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ได้รับการประชุมชี้แจง หรือได้รับการอบรม ต่างกันยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาดต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ซึ่งสนับสนุนสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ งานวิจัยของ วัชรากรส ศรีภูลิตชัย (2525) ได้ทำการวิจัยเรื่อง

"ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติเกี่ยวกับการยอมรับการท่านหัวน้ำน้ำดมแผนใหม่ของ เกษตรฯ อาเภอพนมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี" พบว่า การฝึกอบรมมีความสัมพันธ์ กับการยอมรับการท่านหัวน้ำน้ำดมแผนใหม่ของ เกษตรกร บุพติ ชัยภักดี (2523) ศึกษาพบว่า สื่อบุคคลจะมีบทบาทในการยอมรับนักวิเคราะห์การเกษตร ของสมาชิกนิคมมากที่สุด รองลงมาได้แก่ สื่อการประชุมอบรม และหาก พิจารณาให้ดีจะเห็นว่า การประชุมซึ่งทางหรือการอบรมก็คือ การที่สมาชิก ได้รับข้อมูล และข่าวสารโดยผ่านสื่อที่เป็นบุคคลนั้นเอง ดังนั้นผลการวิจัย ครั้งนี้ น่าจะสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญธรรม คำพอด (2520) พบว่า เกษตรกรที่ได้รับรู้ข่าวสาร และเรื่องราวต่างๆ โดยช่องทางสื่อความรู้ที่เป็น บุคคลมาก ยอมรับวิทยาการเกษตรแผนใหม่มากกว่าเกษตรกรที่ได้รับรู้ ข่าวสารและเรื่องราวต่างๆ โดยช่องทางสื่อความรู้ที่เป็นบุคคลน้อย

สมมติฐานข้อที่ 7 กล่าวว่า "สมาชิกกลุ่มนี้สถานภาพเป็นผู้นำ ท้องถิ่นต่างกัน มีการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาดแตกต่างกัน"

ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกที่มีสถานภาพการเป็นผู้นำท้องถิ่นต่างกัน มีการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยที่สมาชิกที่มีสถานภาพเป็นผู้นำ ท้องถิ่น มีการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาดสูงกว่าสมาชิกที่ไม่มี สถานภาพเป็นผู้นำท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้อง กับผลงานวิจัยที่ โรเจอร์ และชู เมคเคอร์ (Rogers and Shoemaker) ได้อธิบายสรุปผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอัตรา การยอมรับประการหนึ่งคือ ลักษณะ เป็นผู้นำ

ที่ในลักษณะ โดยทั่วไปในสังคมชนบท ส่วนใหญ่ผู้นำท้องถิ่นมีลักษณะ สอดคล้องกับทฤษฎีการยอมรับของ โรเจอร์ และชูเมคเคอร์ (Rogers and Shoemaker) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้ยอมรับวิทยาการใหม่ว่า ผู้ยอมรับก่อนมีระดับการศึกษาสูงกว่ามีการติดต่อกันบุคคลในชุมชน และนอก ชุมชนมากกว่า มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่มากกว่า มีความสัมพันธ์กับช่องทาง การสื่อสารมากกว่า และมีการถือครองที่ดิน (บัจจัยการผลิตมากกว่า)

บุลศักดิ์ โพธิ์เจริญ (2528) ได้อ้าง Fliegel, Ray Sen และ Kiulin (1969) ได้ศึกษาพบว่า ปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับนวัตกรรมเกษตรกรรมหนึ่ง คือ คุณลักษณะการเป็นผู้นำ เช่น ชนชั้นนำร่องในประเทศอินเดีย และยังได้อ้างผลการศึกษาการยอมรับการเกษตรกรรมแผนใหม่ของเกษตรกรในรัฐปัตตานี ประเทศไทย Singh พบว่า ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับการใช้ปุ๋ยเคมีของเกษตรกรผู้ที่ยอมรับเรื่องจะมีประสบการณ์เป็นผู้นำ

สมมุติฐานข้อที่ 8 กล่าวว่า "สมาชิกที่เป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆ นอกจากกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตต่างกัน มีการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาขาวิชาติดตามแเทคโนโลยีต่างกัน" ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกที่เป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆ นอกจากกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตต่างกัน มีการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาขาวิชาติดตามแเทคโนโลยีต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สนับสนุนสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยที่สมาชิกกลุ่มอื่นๆ นอกจากกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาขาวิชาติดตามแเทคโนโลยีสูงกว่าสมาชิกที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆ นอกจากกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร : 2521) ซึ่งได้ทำการศึกษาถึงความสนใจของชาวนาในการใช้วิทยาการแผนใหม่ต่างๆ ในการทำนาปีของ 10 จังหวัด พบว่า การเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มมีความสัมพันธ์อย่างมากกับการใช้วิทยาการแผนใหม่ในการทำนา สุวรรณ บัวทวน (2517) ศึกษาถึงทัศนคติต่อการยอมรับของใหม่ และลักษณะการยอมรับของใหม่ของชาวนาในจังหวัดชลบุรี พบว่า ชาวนาที่เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรมีแนวโน้มที่จะยอมรับของใหม่สูงกว่าชาวนาที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร สหัส นิลพันธ์ (2519) ได้ศึกษาพบว่า ชาวนาการยอมรับมีความแเทคโนโลยีต่างระหว่างการเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร และไม่เป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร และสมภพ เทชรัตน์ (2523) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับ ไม่ยอมรับเทคโนโลยีทางการเกษตร ในเขตโครงการปฏิบัติการพัฒนาสังคม อาเภอเมือง จังหวัดลَاบrang" พบว่า

เกษตรกรที่เป็นสมาชิกโครงการ มีระดับคะแนนในการยอมรับเก็งในไลน์ทางการเกษตรมากกว่าเกษตรกรที่ไม่ได้เป็นสมาชิกโครงการ แต่การวิจัยครั้งนี้แตกต่างจาก ติเรก ฤกษ์ hairy (2518) ที่ศึกษาพบว่า การยอมรับนวัตกรรมไม่มีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตร

สมมุติฐานข้อที่ 9 กล่าวว่า "สมาชิกกลุ่มยอมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีดำเนินงานของศูนย์สาธิตการตลาดต่างกัน ยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาดต่างกัน" ผลจากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ ปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มยอมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีดำเนินงานของศูนย์สาธิตการตลาดต่างกัน ยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาดต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สนับสนุนสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบค่ามัชณิคเลขคณิตของคะแนนการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาดพบว่า สมาชิกกลุ่มยอมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีความความเข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีดำเนินงานของศูนย์สาธิตการตลาดสูงกว่าสมาชิกกลุ่มยอมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีดำเนินการศูนย์สาธิตการตลาดต่ำ แสดงว่า ความรู้ความเข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีดำเนินงานของศูนย์สาธิตการตลาด เป็นองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาด ซึ่งการวิจัยในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจกับการยอมรับนวัตกรรมเท่าที่ศึกษาข้าง上面ว่า มีผู้ทำการวิจัยไว้ก่อน แต่การวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับที่ ติเรก ฤกษ์ hairy (2524) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรมเก็งครากายให้สถานการณ์สภาพแวดล้อมที่สำคัญประการหนึ่งคือ สามารถปฏิบัติได้และเข้าใจง่าย (Practical and Understood) นั่นคือ ผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในนวัตกรรมใหม่ได้ก่อน ก็จะยอมรับนวัตกรรมก่อนผู้ที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจ เพราะในกระบวนการยอมรับ โรเจอร์ และ ชูเมอร์เกอร์ (Rogers and Shoemaker) ได้กล่าวว่า ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นรับทราบ

(Awareness Stage) 2) ขั้นสนใจ (Interest Stage)

3) ขั้นประเมินผล (Evaluation Stage) 4) ขั้นทดลอง (Trial Stage) และ 5) ขั้นยอมรับ (Adoption Stage) จะเห็นได้ว่าในการที่บุคคลจะยอมรับนวัตกรรมมาปฏิบัตินั้น บุคคลนั้นต้องมีทั้งความรู้ความเช้าใจในสิ่งที่คนจะยอมรับเสียก่อน ดังนั้นความรู้ความเช้าใจจึงเป็นองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับ

ข้อเสนอแนะ

1. ในการดำเนินการจัดตั้งศูนย์สาขาวิชาลดลาด

1.1. เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีระดับการศึกษาสูง ได้รับการบรรชุมชี้แจงหรือได้รับการอบรม และมีความรู้ความเช้าใจสูง จะมีการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาขาวิชาลดลาดสูง เพราะฉะนั้น การศึกษา การได้รับการบรรชุมชี้แจงหรือได้รับการอบรม และความรู้ความเช้าใจน่าจะมีผลทำให้เกิดการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาขาวิชาลดลาด ดังนั้นหากจะขยายผลการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตก็ควรจะมีการให้การศึกษา เพื่อให้เกิดความรู้ความเช้าใจในเรื่อง "ศูนย์สาขาวิชาลดลาด" โดยใช้วิธีการจัดประชุมชี้แจง หรือการจัดการอบรม ให้แก่สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ก่อนที่จะดำเนินการจัดตั้งศูนย์สาขาวิชาลดลาด

1.2. เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า สมาชิกที่มีสถานภาพเป็นผู้นำห้องถีนและการเป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆ มีการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาขาวิชาลดลาดสูง เพราะฉะนั้น สถานภาพการเป็นผู้นำห้องถีน และการเป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆ น่าจะมีผลทำให้เกิดการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาขาวิชาลดลาด ผลจากการเก็บข้อมูลยังพบว่า สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตส่วนใหญ่ยังไม่มีสถานภาพการเป็นผู้นำห้องถีน และเป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆ ดังนั้นพัฒนาการและคณานุกรดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต น่าจะส่งเสริมให้

สมาชิกได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่มต่างๆ ที่จัดขึ้นในชุมชน เช่น กลุ่มเกษตรกร กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเยาวชน หรือกลุ่มเลือชาบ้าน เป็นต้น ส่วนการฝึกหัดการเป็นผู้นำนั้นน่าจะทำโดยการที่คณะกรรมการดำเนินงานไม่ควรอยู่ในคาดแห่งชีวะลายสมัย ควรผลักเบลี่ยนให้สมาชิกของกลุ่มได้มีโอกาสบริหารกลุ่มบ้าง

2. ในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1. กรรมการพัฒนาชุมชนน่าจะแนะนำให้คณะกรรมการดำเนินงานกลุ่momทรัพย์เพื่อการผลิตฝึกหัดการทาวิจัยอย่างง่ายๆ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานกลุ่momทรัพย์เพื่อการผลิต

2.2. ควรศึกษาอิสระตัวแบร์อินฯ ที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาด เช่น ผลประโยชน์ที่จะได้รับ ความสะดวกในการบริการ จำนวนร้านค้าในตลาด ความสะดวกในการคุณภาพ เป็นต้น เพื่อศึกษาให้ครอบคลุมตัวแบร์มากรถที่สุด

2.3. ควรขยายหันที่ทางการศึกษาให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น เช่น ระดับจังหวัด หรือ ระดับภาค เพื่อที่จะนาผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศูนย์สาธิตการตลาดต่อไปและในการวิจัยควรจะท้าทั้งในกลุ่มที่กำลังจะเริ่มดำเนินการ กำลังดำเนินการ และที่ดำเนินการประสบผลสำเร็จแล้ว

3. สาหารับกลุ่momทรัพย์เพื่อการผลิตตามเข้าพั้ง ไกร อาเกอ หัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช น่าจะนาผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้ดังนี้ คือ

3.1 คณะกรรมการกลุ่momทรัพย์เพื่อการผลิต พัฒนาการ และผู้วิจัย ร่วมกันสรุปผลการวิจัยและใช้ข้อมูลจากการวิจัยเพื่อวางแผนในการดำเนินการจัดทำโครงการที่จะนำไปสู่การจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาดต่อไป

3.2 ในการจัดทำโครงการเพื่อจะนำไปสู่การจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาด น่าจะมีโครงการที่เกี่ยวกับการจัดการให้การศึกษาเรื่อง "ศูนย์สาธิตการตลาด" โดยอาจเชิญผู้ที่ช้านาดูในด้านนี้มาให้การอบรม หรือการจัดทำเอกสารเผยแพร่ โครงการอีกแนวทางหนึ่งในการที่ให้การศึกษาแก่สมาชิกก็โดยการนำเสนอสมาชิกไปทัศนศึกษากลุ่momทรัพย์เพื่อการผลิตที่ได้

ดำเนินการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาดเพื่อการผลิตเป็นผลลัพธ์

3.3 ในการประชุมใหญ่สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตทุกครั้ง ควรให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่มีความรู้ในเรื่องศูนย์สาธิคการตลาด ได้ชี้แจงให้สมาชิกได้เข้าใจถึงหลักการ วัสดุประสงค์ และวิธีดำเนินงานของศูนย์สาธิคการตลาดให้นำอกยิ่งขึ้น

3.4 หลังจากดำเนินโครงการต่างๆ ที่จะนำไปสู่การจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาดแล้ว น่าจะมีการสำรวจข้อมูลเพื่อให้ทราบระดับการยอมรับของสมาชิกอีกครั้งหนึ่ง ถ้าหากระดับการยอมรับมีระดับสูงเป็นที่น่าพอใจ จึงจะดำเนินการจัดตั้งศูนย์สาธิคการตลาดต่อไป